

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Preiļu novada pašvaldības 2023. gada 30. marta saistošajiem noteikumiem Nr.2023/5 “Par Preiļu novada pašvaldības 2023. gada budžetu”

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai, kā arī pašvaldības teritorijas ilgtermiņa attīstībai un autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai.

Plānojot 2023. gada pašvaldības budžetu, kā prioritārs izvirzīts uzdevums nodrošināt pašvaldības finanšu sabalansēšanu ilgtermiņā. Pašvaldība, kā katru gadu, ņem vērā visu nozaru un jomu intereses un esošos līdzekļus cenšas maksimāli līdzsvarot tā, lai pietiek gan saimnieciskajiem darbiem, gan infrastruktūras uzturēšanai un attīstībai, vides kvalitātes uzlabošanai, gan sociālajiem jautājumiem, izglītībai, kultūrai un sportam.

Darbs Preiļu novada pašvaldībā turpināsies, balstoties uz attīstības dokumentiem:

- Preiļu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija no 2022. gada,
- Preiļu novada attīstības programma 2022.-2029. gadam,

kur kā galvenie stratēģiskie mērķi noteikti - aktīva uzņēmējdarbība, labklājīga sabiedrība, vieda pārvaldība un pievilcīga dzīves vide. Savukārt, lai sasniegtu definētos mērķus, par šī gada prioritātēm izvirzītas: saimnieciskums, kopienas un digitalizācija.

2023. gadā un turpmāk Preiļu novada pašvaldībai būtiski nodrošināt novada attīstības un investīciju uzsākto projektu turpināšanu un jaunu projektu realizāciju, tādējādi uzlabojot ielu, ceļu, iestāžu un citu objektu infrastruktūru, kā arī kopumā dzīves kvalitāti novadā. Lai veicinātu Preiļu novada pašvaldības attīstību, investīcijām infrastruktūrā plānots piesaistīt arī Eiropas Savienības fondu līdzekļus.

Pašvaldības ekonomisko attīstību un finanšu situāciju ietekmē šī brīža apstākļi ekonomiskajā un sociālajā jomā valstī. No tā, kā attīstīsies valsts prognozētais makroekonomiskais scenārijs, ir atkarīgi arī pašvaldības finanšu resursi. Energoķīzes un inflācijas ietekmē pašvaldībām straujāk pieaug pastāvīgo izdevumu bāze. Mazinoties spējām finansēt savus kārtējos maksājumus, bremzējas pašvaldību turpmākā attīstība, turklāt finansējuma pieejamība nozīmīgu projektu īstenošanai tiek būtiski apgrūtināta.

2022. gads bija pirmais kalendārais gads Preiļu novada pašvaldības kopīgā darbā Administratīvi teritoriālās reformas (ATR) rezultātā. Sagatavojot 2023. gada budžetu,

pašvaldība plāno nepieciešamos finanšu resursus pašvaldības funkciju izpildei, pašvaldības ekonomiskās un sociālās infrastruktūras attīstībai un projektu realizācijai. Preiļu novada pašvaldības budžets 2023. gadam izstrādāts, ievērojot likumos *“Par pašvaldību budžetiem”*, *“Pašvaldību likums”*, *“Par budžetu un finanšu vadību”*, *“Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums”*, *“Par Valsts budžetu 2023. gadam”*, kā arī nodokļu likumos, Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvajos aktos paredzētās prasības.

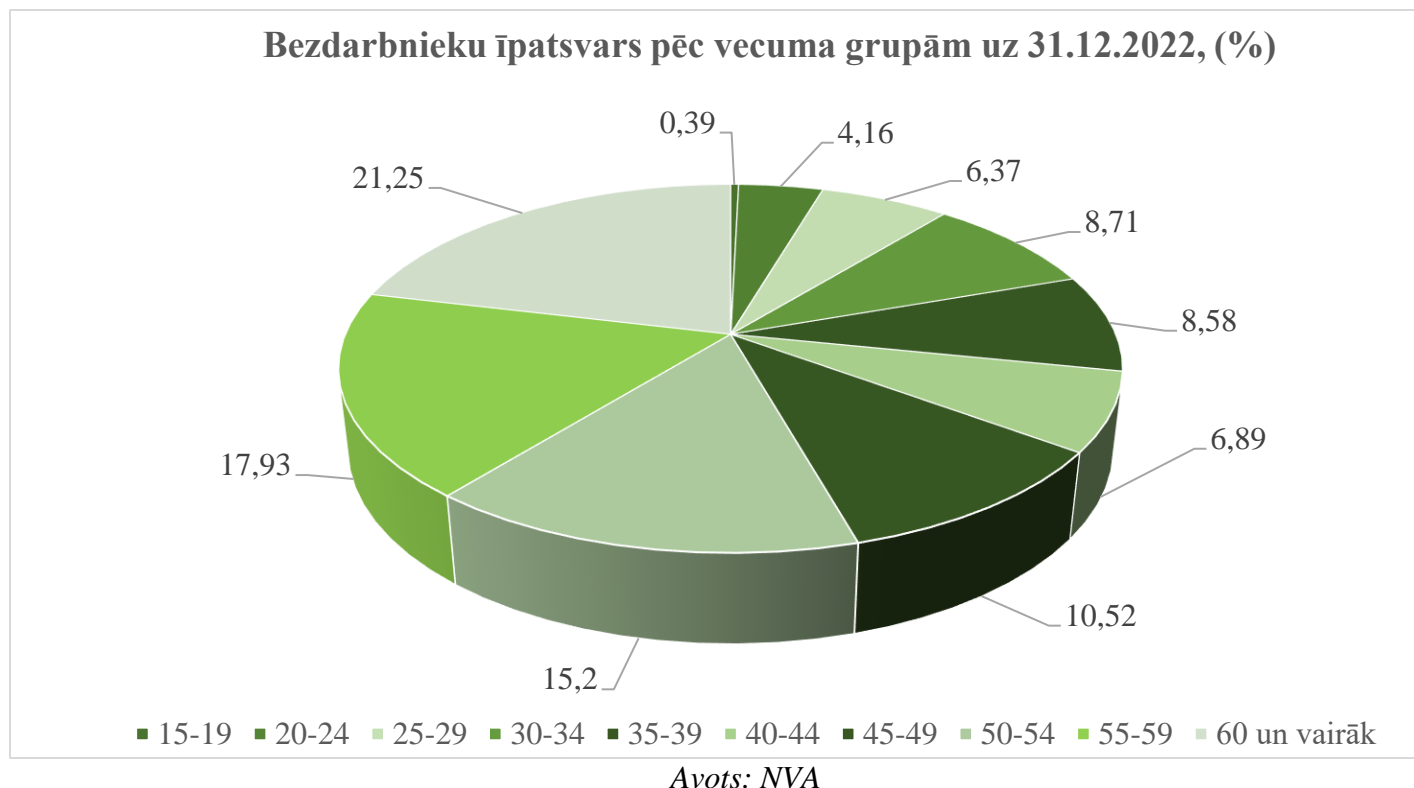
Preiļu novada pašvaldības budžets ir konsolidēts. Tajā ietilpst arī Preiļu novada Izglītības pārvaldes un tās pakļautībā esošos izglītības iestāžu budžeti.

Preiļu novada pašvaldības budžets 2023. gadam sastāv no pamatbudžeta, ko veido attiecīgas ieņēmumu un izdevumu daļas un finansēšanas daļas. Pašvaldība ņemusi vērā visu nozaru intereses un centusies sabalansēt pieejamos finanšu līdzekļus tā, lai nodrošinātu pakalpojumus sabiedrībai svarīgās jomās.

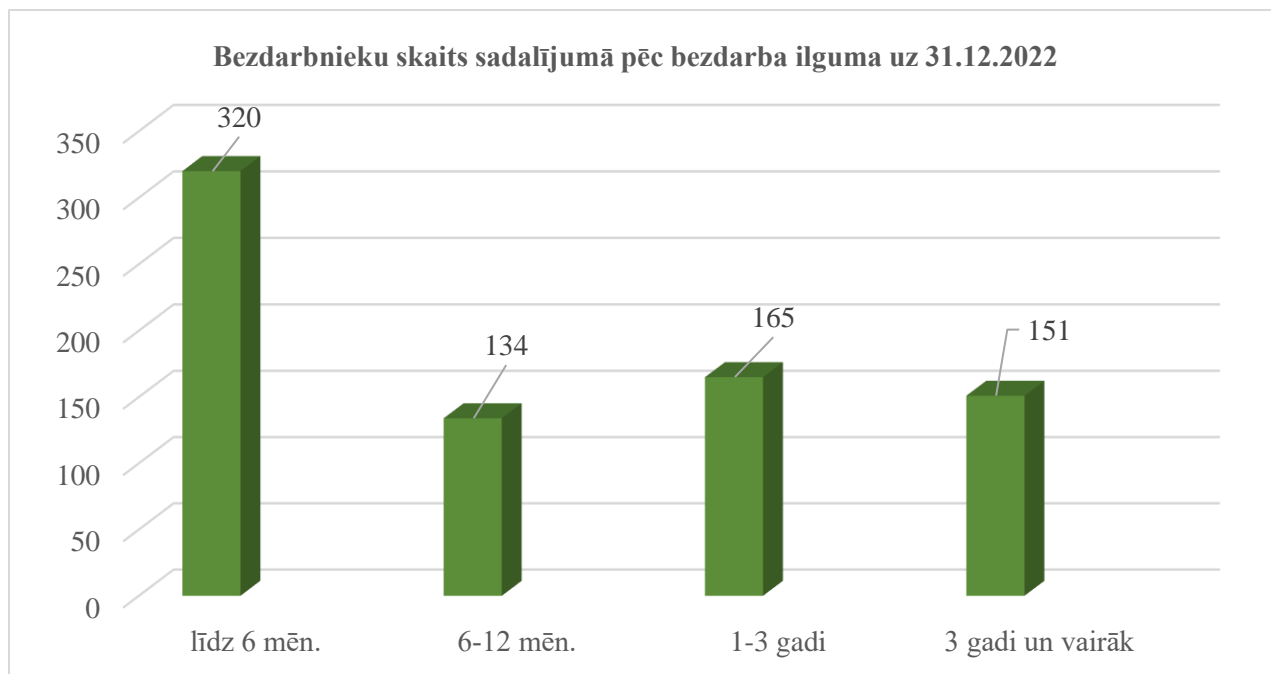
Uz 2023.gada 1.janvāri Preiļu novadā ir deklarēti 17 072 iedzīvotāji. Novadā saglabājas tendence samazināties iedzīvotāju skaitam. Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati liecina, ka salīdzinot ar 2022.gadu Preiļu novadā deklarēto iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 308 iedzīvotājiem.

Iedzīvotāju skaita samazinājuma iemesls ir mazā dzimstība un salīdzinoši liela mirstība. 2022. gadā Preiļu novadā dzimuši 108 bērni, bet miruši 264 iedzīvotāji. Vēl joprojām iedzīvotāju vidū saglabājas tendence doties darba meklējumos ārpus Latvijas.

Neskatoties uz to, ka bezdarba līmenim Preiļu novadā ir tendence samazināties, tas joprojām saglabājas augstāks nekā vidēji valstī. Pēc nodarbinātības valsts aģentūras datiem uz 2022. gada 31. decembri Preiļu novadā bezdarba līmenis ir 7,3 %, kas ir par 1,40 % mazāk nekā 2021. gada 31. decembrī. Uz 2022. gada 31. decembri Preiļu novadā reģistrēti 770 bezdarbnieki. Salīdzinot ar 2021. gadu bezdarbnieku skaits ir sarucis par 166.

Ņemot vērā Nodarbinātības valsts aģentūras datus (skatīt 1.attēlu) lielākais bezdarbnieku īpatsvars ir vērojams vecuma grupā no 60 gadiem un vairāk – 164 bezdarbnieki jeb 21,30 % no visiem bezdarbniekiem, turpretim mazākais bezdarbnieku īpatsvars ir vecuma grupā no 15 līdz 19 gadiem – 3 bezdarbnieki jeb 0,39 % no visiem bezdarbniekiem. 32 bezdarbnieki jeb 4,16 % no visiem bezdarbniekiem ir vecuma grupā no 20 līdz 24 gadiem, 49 bezdarbnieki jeb 6,37 % - vecuma grupā no 25 līdz 29 gadiem, 67 bezdarbnieki jeb 8,71 % - vecuma grupā no 30 līdz 34 gadiem, 66 bezdarbnieki jeb 8,58 % - vecuma grupā no 35 līdz 39 gadi, 53 bezdarbnieki jeb 6,89 % - vecuma grupā no 40 līdz 44 gadiem, 81 bezdarbnieks jeb 10,52 % - vecuma grupā no 45 līdz 49 gadiem, 117 bezdarbnieki jeb 15,20 % - vecumā no 50 līdz 54 gadiem, savukārt vecuma grupā no 55 līdz 59 gadiem ir 138 bezdarbnieki jeb 17,93 %.

Avots: NVA

Uz 2022.gada 31. decembri no Preiļu novadā reģistrēto bezdarbnieku kopskaita 320 jeb 41,56 % bija ar bezdarba ilgumu līdz 6 mēnešiem. 134 bezdarbnieki jeb 17,41 % neatrodas darba tiesiskajās attiecībās 6 - 12 mēnešus, 165 bezdarbniekiem jeb 21,45 % bezdarbs ilgst 1-3 gadus, savukārt 151 bezdarbnieks jeb 19,60 % atrodas bezdarbnieka statusā 3 un vairāk gadus (skatīt 2.attēu). Preiļu novadā ilgstošo bezdarbnieku īpatsvaram ir vērojama tendence samazināties. 2022.gadā salīdzinot ar atbilstošo periodu 2021.gadā, palielinājās to bezdarbnieku skaits, kuri darba tiesiskajās attiecībās neatrodas līdz 6 mēnešiem, kā arī tie bezdarbnieku skaits, kas šajā statusā atrodas 6 līdz 12 mēnešus, turpretim bezdarbnieku skaits, kuru bezdarbs ilgst 1-3 gadus, kā arī 3 un vairāk gadus, 2022.gada nogalē ir samazinājies salīdzinot ar attiecīgo periodu 2021.gadā.

IENĒMUMI

Pamatbudžets ir Preiļu novada pašvaldības budžeta galvenā daļa, kura ieņēmumus veido *nodokļu ieņēmumi* – iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis, dabas resursu nodoklis; *nenodokļu ieņēmumi*, kuros ietilpst ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma, valsts un pašvaldību nodevām, sodiem un sankcijām; *pārējie nenodokļu ieņēmumi*, kurus veido pārējie nenodokļu ieņēmumi un ieņēmumi no pašvaldības īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu pamatparāda kapitalizācijas; *ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi un transferti*, kurus veido valsts budžeta transferti un pašvaldību budžeta transferti jeb valsts mērķdotācijas, kas tiek saņemtas no atsevišķām ministrijām un paredzētas galvenokārt pedagogu darba samaksai un pašvaldību autoceļu (ielu) uzturēšanai, kā arī dažādu Eiropas Savienības fondu finansēto projektu īstenošanai.

Pašvaldības pamatbudžeta naudas atlikums uz 2023. gada 1. janvāri bija 5 594 868 *euro*.

Preiļu novada pašvaldības 2023.gada budžeta ieņēmumi plānoti 24 277 908 *euro* apmērā, kas salīdzinot ar 2022.gada budžetu ir par 15% jeb 3 184 822 *euro* vairāk.

Saskaņā ar Finanšu ministrijas prognozēm, ko nosaka likums “*Par valsts budžetu 2023. gadam*”, prognozēto Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) ieņēmumu apjomu pašvaldībām, Preiļu novada pašvaldības IIN prognozētie ieņēmumi 2023. gadā būs 8 745 626 *euro*, kas ir par 27% vairāk nekā 2022.gadā.

Ieņēmumi no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda sastādīs 5 537 869 *euro*, kas salīdzinoši ar 2022.gada prognozi, veido 7% palielinājumu. Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķins veikts atbilstoši “*Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas likumam*”, pamatojoties uz iedzīvotāju skaitu, IIN prognozi, nekustamā īpašuma nodokļa prognozi un aprēķināto izlīdzināamo vienību skaitu katrā pašvaldībā, savukārt, izlīdzināamo vienību skaits aprēķināms, ņemot vērā pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju skaitu, struktūru un pašvaldības teritorijas platību kvadrātkilometros.

Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķins nodrošina sabalansētu un līdzsvarotu resursu pieejamību visām pašvaldībām. Vērtēto ieņēmumu izlīdzināšanai 2023. gadā netiks saņemta valsts budžeta dotācija. Šīs dotācijas apmērs 2022.gadā sastādīja 519 075 *euro*.

Nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) ieņēmumi 2023. gada Preiļu novada pašvaldības budžetā tiek plānoti 1 003 739 *euro* apmērā, no tiem par zemi – 793 282 *euro*, par ēkām un būvēm – 142 882 *euro*, par mājokļiem – 67 575 *euro*, kas atbilst kopējām faktiskās izpildes līmenim 2022.gadā.

Plānotie ieņēmumi no citām pašvaldībām sastādīs 378 610 *euro*, tai skaitā par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem. Salīdzinoši 2022.gadā šie ieņēmumi tika plānoti par 35% lielāki, jo saimnieciskāk uzturot esošās izglītības iestādes, arī izmaksas samazinās, kuras veido aprēķinu par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem.

Azartspēļu nodokļa ieņēmumi plānoti 8 760 *euro* apmērā. Dabas resursu nodokļa, kura mērķis ir ierobežot dabas resursu nesaimniecisku izmantošanu un vides piesārņošanu, samazināt vidi piesārņojošas produkcijas ražošanu un realizāciju, kā arī veidot vides aizsardzības pasākumu finansiālo nodrošinājumu, kārtējā gada ieņēmumi plānoti 40 443 *euro*.

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem plānoti 1 863 192 *euro* apmērā, bet nenodokļu ieņēmumus 507 162 *euro* apmērā veidos valsts, pašvaldības nodevas, naudas sodi, sankcijas, ieņēmumi no īpašuma realizācijas un citi ieņēmumi.

Valsts budžeta mērķdotācijas pamata un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu, interešu izglītības programmu, pirmsskolas izglītības iestādēs bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām astoņiem mēnešiem plānoti 297 824 *euro*. No LR Izglītības un zinātnes ministrijas plānoti ieņēmumi 13 191 *euro* apmērā asistentu pakalpojumiem izglītības iestādēs. Valsts budžeta līdzekļi no LR Labklājības ministrijas asistenta pakalpojumu nodrošināšanai invalīdiem plānoti 380 000 *euro* apmērā.

Pašvaldības māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām paredzēta valsts budžeta mērķdotācija 14 724 *euro*. Šos līdzekļus saņems tie kolektīvi, kas ir noteikti Dziesmu un Deju svētku likumā un gatavo kārtējiem Vispārējiem latviešu Dziesmu un deju svētkiem paredzēto repertuāru, kā arī vismaz reizi gadā ir piedalījušies Dziesmu un deju svētku starplaika pasākumos. Valsts budžeta mērķdotācijas Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolai plānotas 270 961 *euro* un Preiļu mūzikas un mākslas skolai 247 908 *euro*.

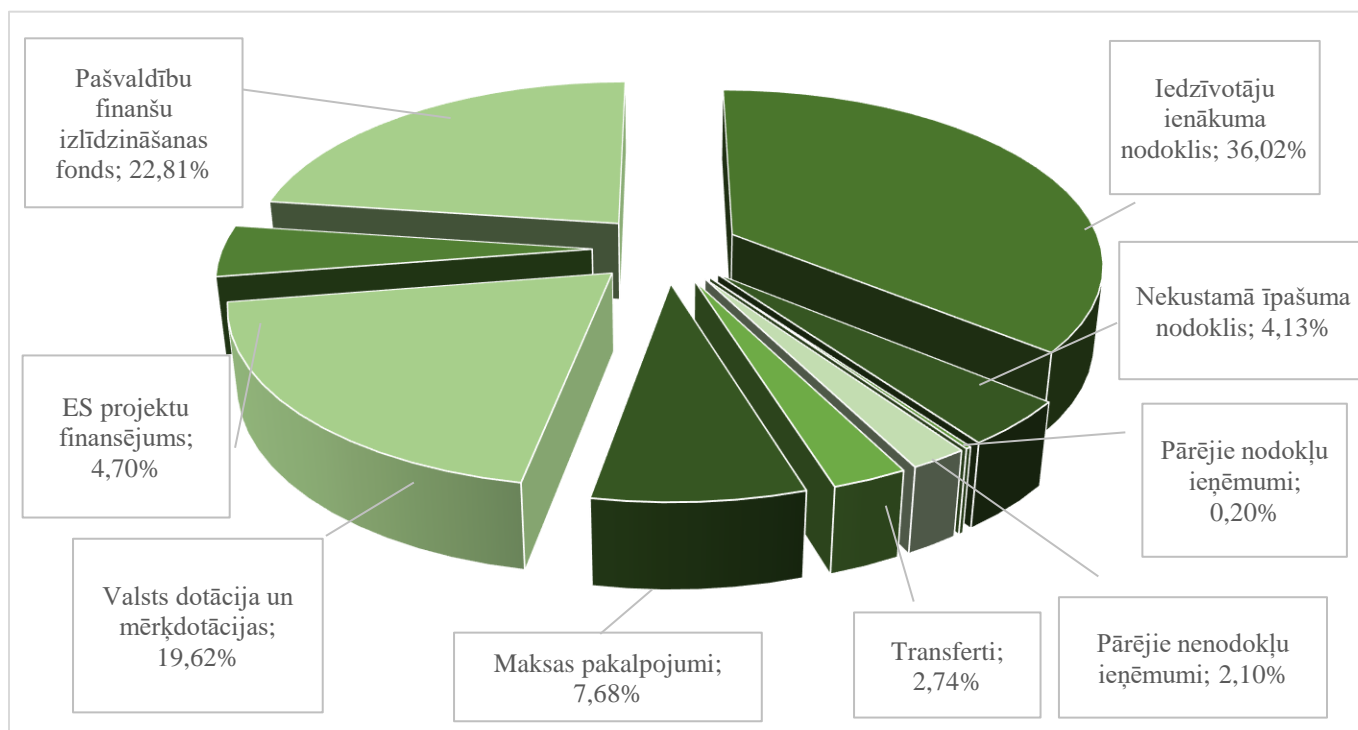
Ieņēmumi no ziedojumiem un dāvinājumiem 2023. gada budžetā netiek plānoti. Tiks izlietoti tikai iepriekš saņemtie līdzekļi 1 856 *euro* apmērā.

Autoceļu fonda kārtējā gada ieņēmumus 820 534 *euro* veido saņemtie līdzekļi no valsts budžeta līdzekļu sadales, kas paredzēti pašvaldības ceļu - ielu uzturēšanai.

Preiļu novada pašvaldības ieņēmumu īpatsvara sadalījums 2023. gada budžetā ir skatāms attēlā Nr. 3.

3.attēls

Preiļu novada pašvaldības 2023.gada budžeta ieņēmumu struktūra, (%)

Lielākais īpatsvars Preiļu novada pašvaldības budžeta ieņēmumos būs IIN, kas sastādīs 36,02 % no visiem plānotajiem ieņēmumiem. Otrā lielākā budžeta ieņēmumu sadaļa ir dotācija no pašvaldības finanšu izlīdzināšanas fonda, kas ir 22,81 % no plānotajiem ieņēmumiem.

Valsts dotāciju un mērķdotāciju īpatsvars Preiļu novada pašvaldības 2023. gada ieņēmumos ir 19,62 %, kas salīdzinot ar 2022.gada budžetu ir par 7 % jeb 286 929 *euro* vairāk.

Eiropas Savienības projektu finansējums šajā gadā sastāda 4,70 % no visiem pašvaldības plānotajiem ieņēmumiem, salīdzinot ar 2022.gada budžetu ir samazinājums par 11,94 % jeb 154 783 *euro*.

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem (maksas par komunālajiem pakalpojumiem, telpu nomu, vecāku līdzmaksājumi par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem u.c.) 2023. gadā sastāda 7,68 % no visiem plānotajiem ieņēmumiem, kas salīdzinājumā ar 2022.gada budžetu ir par 664 836 *euro* lielāki, tas saistīts, ar dažādu maksas pakalpojumu izcenojumu pārskatīšanu un palielināšanu 2023.gadā.

Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi Preiļu novada pašvaldības 2023. gada budžetā plānoti 4,13 % apmērā no visiem ieņēmumiem, kas salīdzinoši ar 2022.gada budžetu ir par 6 % jeb 62 677 *euro* mazāki. Prognozes par nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumiem par zemi samazinājums iespējams sakarā ar to, ka,

- pieaug jaunaudžu kopplatība (ar nekustamā īpašuma nodokli neapliek), ko nosaka likuma „*Par nekustamā īpašuma nodokli*” 1.panta 2.daļa;
- samazinās neapstrādātās LIZ platības;
- NĪVKR IS uz lēmumu pamata tiek mainīti nekustamā īpašuma lietošanas mērķi.

Pašvaldības saņemto transfertu īpatsvars budžeta ieņēmumos sastāda 2,74 %, kas salīdzinoši ar 2022.gada budžetu ir palielinājums par 206 907 *euro*.

Mazu īpatsvaru Preiļu novada pašvaldības budžeta ieņēmumos sastāda pārējie nenodokļu ieņēmumi un pārējie nodokļu ieņēmumi, kas attiecīgi ir 2,10 % un 0, 20 % no visiem plānotajiem 2023. gada budžeta ieņēmumiem

IZDEVUMI

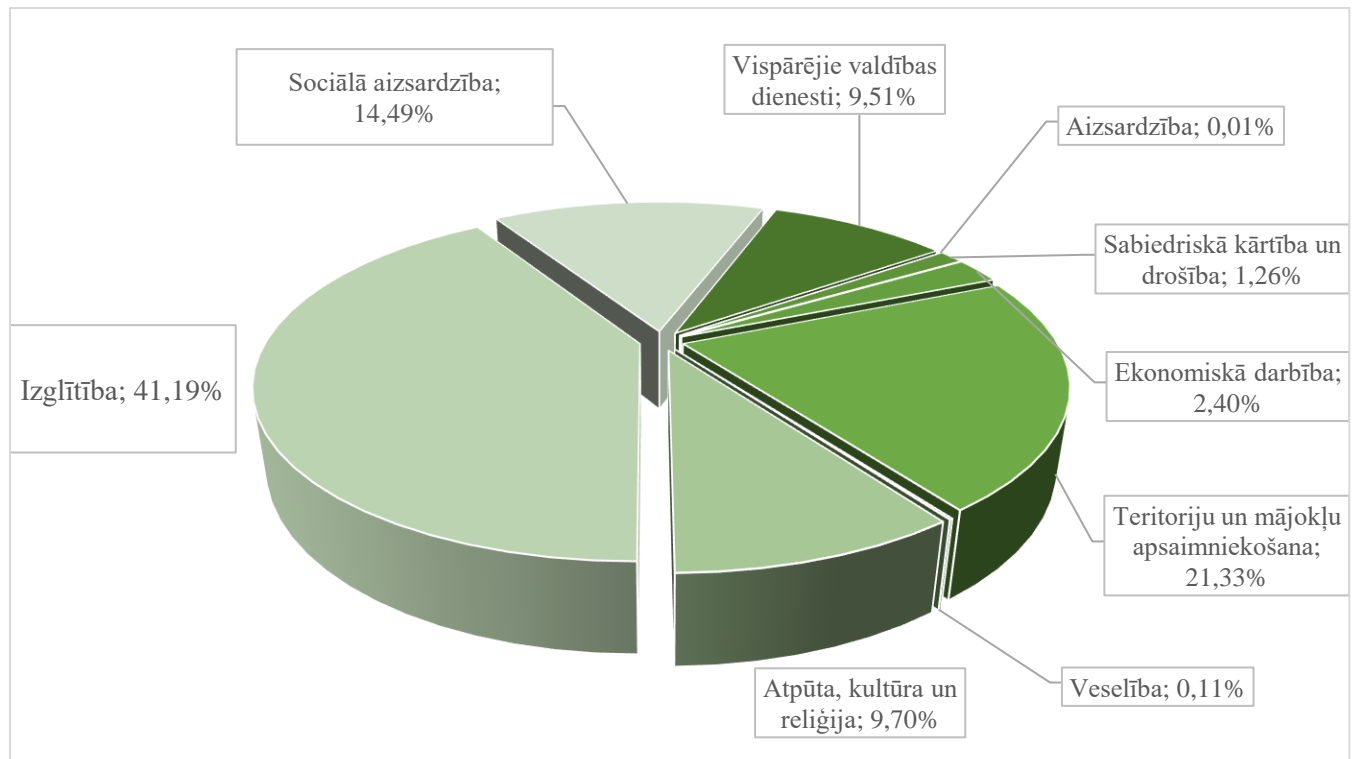
2023. gada plānotie pašvaldības budžeta ieņēmumi tiek novirzīti “Pašvaldību likumā” noteikto autonomo funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei. Kopējie 2023. gada pamatbudžeta izdevumi plānoti 29 908 974 *euro* apmērā, aizdevumu pamatsummas un procentu samaksa 1 943 221 *euro*, naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada beigās 5 594 868 *euro*.

Izdevumi sadalīti atbilstoši funkcionālajām kategorijām (skat. 4.attēlu) un budžeta izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kodiem. Ir ņemtas vērā visu nozaru un jomu intereses un plānotie finanšu resursi sabalansēti, lai nodrošinātu un nepasliktinātu no pašvaldības

budžeta finansēto institūciju – iestāžu un to struktūrvienību darbību, uzturētu infrastruktūru un plānotu tās attīstību.

4.attēls

Preiļu novada pašvaldības 2023.gada budžeta izdevumu struktūra atbilstoši funkcionālajām kategorijām, (%)

Vispārējie valdības dienesti

Saskaņā ar *”Pašvaldību likumu”* un atbilstoši Preiļu novada pašvaldības nolikumam, novada iedzīvotāju pārstāvību nodrošina viņu ievēlēts pašvaldības lēmējorgāns - dome, ko veido 15 ievēlētie deputāti.

Domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī tās darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu, nodrošina Administrācija. Tās kompetencē ir pašvaldībai uzdoto funkciju administrēšana, t.sk. pašvaldības finanšu resursu plānošana un pārvaldība, tiesiskuma nodrošināšana un juridiskā riska mazināšana domes darbībā, komunikācijas (tai skaitā ar iedzīvotājiem) nodrošināšana, novada atpazīstamības veicināšana nacionālā un starptautiskā līmenī, vienotu informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju stratēģiju, un attīstības virzienu noteikšana pašvaldībā, to efektīva ieviešana un darbība.

Vispārējo valdības dienestu plānoto 2023.gada izdevumu apjoms ir 2 843 409 *euro* jeb 9,51 % no kopējiem izdevumiem, kas salīdzinoši ar 2022.gada budžetu ir palielinājušies par 34 % jeb 717 649 *euro*. Šajā kategorijā izdevumus veido: atalgojums un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pakalpojumu, saimniecisko un kapitālo izdevumu apmaksā, kā arī aizņēmumu procentu maksa un maksa par parāda apkalpošanu:

- ***domes un novada pagastu pārvaldēm*** – 1 942 920 *euro*, kas ir par 16% jeb par 274 832 *euro* vairāk kā plānots 2022.gadā;
- ***deputātu un komisiju izdevumiem*** – 197 333 *euro*, kas ir par 10% jeb par 17 367 *euro* vairāk kā plānots 2022.gadā;
- ***aizņēmumu procentu maksājumiem Valsts kasei*** – 463 700 *euro*, kas ir par 750 % jeb par 401 900 *euro* vairāk kā plānots 2022.gadā;
- ***dzimtsarakstu nodaļai*** – 65 667 *euro*, kas ir par 3 % jeb par 1 970 *euro* mazāk kā plānots 2022.gadā;
- ***būvvaldei*** – 96 925 *euro*, kas ir par 14% jeb par 11 818 *euro* vairāk kā plānots 2022.gadā;
- ***novada publicitātei*** – 69 590 *euro*, kas ir par 36 % jeb par 18 476 *euro* vairāk kā plānots 2022.gadā.
- ***Riebiņu VPVKAC, Aglonas VPVKAC*** – 7 274 *euro*, kas ir par 40 % jeb par 4 774 *euro* mazāk kā plānots 2022.gadā. Samazinājums saistīts ar mērķdotācijas aprēķina kārtības maiņu (finansējums atkarīgs no apmeklētāju skaita).

Izdevumu apjoma pieaugums pamatā saistīts ar darba samaksas palielināšanu, ņemot vērā minimālās algas pieaugumu no 500 *euro* uz 620 *euro*, darba algas palielināšanu darbiniekiem atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības noteiktajai kārtībai, kā arī vislielākais pieaugums saistīts ar pašvaldību budžetu valsts iekšējā parāda darījuma summas pieaugumu, t.i., finansējums aizņēmumu procentu maksai un maksājumiem par parāda apkalpošanu, kas 2023.gadā plānots 463 700 *euro* apjomā un ir pieaudzis par 401 900 *euro*, kas ir vairāk kā *septiņas reizes*, nekā 2022.gadā plānotais.

Civilā aizsardzība

2 500 *euro* jeb 0,01 % no 2023. gada budžetā plānotajiem izdevumiem ir paredzēti civilajai aizsardzībai (pasākumu kopumam, ko īsteno valsts un pašvaldību institūcijas un

sabiedrība, lai nodrošinātu cilvēku, vides un īpašuma drošību, kā arī īstenotu atbilstošu rīcību katastrofas un katastrofas draudu gadījumā).

Ekonomiskā darbība

Šīs budžeta sadaļas izdevumus veido vispārējiem nodarbinātības veicināšanas pasākumiem, sabiedriski nozīmīgo projektu atbalstam, novada nevalstisko organizāciju projektu līdzfinansējumam u.c. paredzētie finanšu līdzekļi. Budžeta izdevumi ekonomiskajai darbībai 2023. gadā kopsummā plānoti 718 963 *euro* jeb 2,40% no kopējiem izdevumiem, kas ir par 91 359 *euro* vairāk kā 2022.gadā. Projektu īstenošanai šajā budžeta sadaļā ir paredzēti 356 980 *euro*.

2023.gadā Preiļu novadā atskurbtuves pakalpojumi, kuri 2022.gadā tika nodrošināti sadarbībā ar biedrību “Latvijas Sarkanais Krusts”, tika pārtraukti, sakarā ar atskurbtuves uzturēšanas izdevumu sadārdzinājumu. Lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību, 2022.gada decembrī tika noslēgts līgums ar SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca”, par neatliekamo narkoloģisko pakalpojumu sniegšanu (nepieciešamības gadījumā) Preiļu novada iedzīvotājiem un budžetā tika paredzēti degvielas izdevumi iedzīvotāju nogādāšanai uz minēto iestādi. Šim mērķim 2023 gadā tiek plānoti 7 020 *euro*, 2022.gadā atskurbtuves pakalpojuma nodrošināšanai tika plānoti 32 920 *euro*.

Ekonomiskās darbības atbalstam kopējais pašvaldības piešķirtais finansējums mazo un vidējo komersantu un saimnieciskās darbības veicējiem projektu līdzfinansēšanai 2023. gadā paredzēts 30 000 *euro*, no kuriem 10 000 *euro* tiek novirzīti jaunu komercsabiedrību biznesa ideju atbalstīšanai saimnieciskās darbības veicējiem, kuru reģistrācijas datums uz projekta iesniegšanas brīdi nav garāks par vienu gadu vai fiziskā persona, kura plāno reģistrēt savu saimniecisko darbību vai komercsabiedrību pēc projekta apstiprināšanas un līguma noslēgšanas, savukārt 20 000 *euro* tiek novirzīti jau esošu komercsabiedrību atbalstam. Pašvaldības finansiālais atbalsts projektiem ir paredzēts ar mērķi uzlabot uzņēmējdarbības (izņemot lauksaimniecību) attīstību un jaunu darba vietu veidošanos Preiļu novadā, radot inovatīvus, ar paaugstinātu pievienoto vērtību produktus un pakalpojumus, kas veicinātu esošās saimnieciskās darbības attīstību vai dažādošanu, lai attīstītu alternatīvus ienākumu avotus un palielinātu ienākumu līmeni Preiļu novada teritorijā. Plānots atbalsts biedrību mazajiem projektiem – 17 000 *euro* apmērā. Tāpat tiks atbalstīti novada iedzīvotāju iesniegtie projekti konkursā “Iedzīvotāji veido savu vidi”,

sadarbībā ar nodibinājumu "Viduslatgales pārnovadu fonds", kur paredzēts atbalstīt vismaz 16 projektus (provizoriski vismaz pa vienam no katra pagasta un divi no Preiļu pilsētas) katru 700 *euro* apmērā. Skolēnu vasaras nodarbinātības pasākuma atbalstam paredzēti 20 500 *euro*. Tiek plānots arī finansējums donoru kustības atbalstam 19 10 *euro*. Budžetā paredzēti pašvaldības līdzekļi uzņēmējdarbības forumam 3 000 *euro*, jauniešu konsultatīvās padomes iniciatīvu konkursam 1 000 *euro* un jauniešu pašpārvalžu semināriem 500 *euro*. Tūrisma Attīstības un informācijas centra izdevumu segšanai plānoti – 77 017 *euro*, kas salīdzinoši ar 2022.gadu ir par 37 % jeb 20 748 *euro* vairāk.

Veselības aprūpe

Veselības aprūpei no pamatbudžeta līdzekļiem piešķirti 0,11% jeb 31 458 *euro*. Novada pašvaldība turpina sadarbību ar Nacionālo veselības dienestu par triju feldšeru - vecmāšu punktu: Galēnos, Priekuļos, Pelēcos uzturēšanu, tādējādi nodrošinot primārās veselības aprūpes pakalpojumus lauku teritoriju iedzīvotājiem. Finansējums paredzēts no Valsts dotācija feldšeru-vecmāšu punktiem 2023.gadā.

Sabiedriskā kārtība un drošība

Sabiedriskās kārtības un drošības izdevumi 2023.gadā sastāda 375 550 *euro*. Tos veido Preiļu novada pašvaldības policijas un bāriņtiesas izdevumi. Šim mērķim 2023.gadā paredzēti 1,26% no visiem plānotajiem izdevumiem.

Pašvaldības policijai paredzēti 206700 *euro* un Preiļu novada bāriņtiesai 168 850 *euro*. Pašvaldības policijas nodrošināšanai paredzēti par 47 420 *euro* un pašvaldības bāriņtiesai par 10380 *euro* vairāk, salīdzinoši ar 2022.gada plānoto. Kā iepriekš minēts, palielinājums pamatā saistīts ar darba algas palielināšanu darbiniekiem atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības noteiktajai kārtībai. Lai efektīvāk nodrošinātu sabiedrisko kārtību pašvaldībā, tiek plānots iegādāties operatīvajā nomā jaunu transportlīdzekli pašvaldības policijai, šim mērķim paredzēti 11 888 *euro* (pirmā iemaksa un nomas maksa 2023.gadā).

Vide, pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana

Pašvaldības teritoriju, vides un mājokļu apsaimniekošanai, ielu apgaisojuma nodrošināšanai kopā plānots izlietot 6 379 760 *euro* jeb 21,33 % no visiem plānotajiem

budžeta izdevumiem, kas ir par 53 % jeb 2 205 232 *euro* vairāk, salīdzinoši ar 2022.gada budžetu. Šajā funkcionālajā kategorijā projektu īstenošanai paredzēti 2 225 055 *euro* (projektu aprakstu skat. tālāk).

Kā jau iepriekš tika minēts, izdevumu apjoma pieaugums pamatā saistīts ar darba samaksas palielināšanu, ņemot vērā minimālās algas pieaugumu no 500 *euro* uz 620 *euro*, darba algas palielināšanu darbiniekiem atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības noteiktajai kārtībai. Ņemot vērā to, ka pašvaldības iestādēs esošās ēkas un apkures, ūdens un kanalizācijas sistēmas iekārtas vai mezgli ir novecojuši, nepieciešami papildus līdzekļi remontdarbiem, atjaunošanai, būvniecības ieceres dokumentu izstrādei (skat.info tālāk).

Šīs budžeta sadaļas izdevumus veido teritorijas, dzīvojamo un nedzīvojamo namu apsaimniekošanas un uzturēšanas izdevumi Preiļu pilsētā 652 601 *euro*, kas ir par 38 % jeb 178 208 *euro* vairāk, salīdzinoši ar 2022.gada budžetu. Pārējā novada teritorijā 1 638 720 *euro*, kas ir par 45 % jeb 508 628 *euro* vairāk, salīdzinoši ar 2022.gada sākotnējo budžetu. Tiek plānots iegādāties jauns apkures katls Preiļu pagasta komunālajā saimniecībā, šim mērķim paredzēti 10 000 *euro*. Paredzēti līdzekļi 34 211 *euro* apmērā, neparedzētu iekārtu komunālajās saimniecībās, bojājuma novēršanai .

2023.gadā labiekārtošanai un pārējai mājokļu un teritoriju apsaimniekošanas darbībai plānoti 550 570 *euro*, kas ir par 379 % jeb 405 344 *euro* vairāk, salīdzinoši ar 2022.gada budžetu. 171 175 *euro* tiek plānots darbinieku atlīdzībai, bet pārējās lielākās pozīcijas sastāda: pagastu meliorācijas sistēmu pārbūve, pagastu meliorācijas sistēmu pārbūve (līdzfinansējums), Preiļu parka dīķu un kanālu sistēmas būvdarbi, būvuzraudzības un autoruzraudzības izmaksas dažādos objektos, gājēju ietvju remonts un atjaunošana, tekņu noteku tīrīšana, ūdeņu noteces sistēmas priekšizpēte un inventarizācija, lietus ūdens kanalizācijas sistēmas gūliju, skataku cauruļvadu remontdarbi, dažādi būvniecības ieceres dokumentu izstrāde (skat. info tālāk tekstā) u.c. darbi.

Izdevumi ielu apgaismojuma nodrošināšanai visa novada teritorijā tiek plānoti 183 810 *euro*, kas ir par 31% jeb 43 819 *euro* vairāk, salīdzinoši ar 2022.gada budžetu.

2023. gada budžetā ir paredzēts līdzfinansējums daudzdzīvokļu dzīvojamo māju iekšpagalmu labiekārtošanai un būvprojektu izstrādei 78 000 *euro*, kas salīdzinoši ar 2022.gada budžetu ir par 208 % jeb 40 429 *euro* vairāk. Kā arī 12 000 *euro* līdzfinansējums,

lai nodrošinātu pieslēgšanos ūdensvadam un kanalizācijai, kas arī 2023.gadā ir palielināts par 4 000 *euro*.

Ceļu-ielu uzturēšanai 2023.gadā paredzēti izdevumi – 1 063 546 *euro* apmērā.

Izdevumi 55 500 *euro* apmērā plānoti īpašumu uzmērīšanai (tai skaitā topogrāfiju izgatavošanai, inventarizācijai u.c.) 14 000 *euro* īpašuma novērtēšanai visā Preiļu novada pašvaldībā, kas salīdzinoši ar 2022.gada budžetu, ir par 29 % jeb 15 500 *euro* vairāk.

Vides aizsardzībai, kā speciālo dotāciju no dabas resursa nodokļa ieņēmumiem, plānots izlietot pašvaldības koplietošanas infrastruktūras attīstībai 43 230 *euro*. Līdzekļi plānoti novirzīt sekojoši:

- ūdeņu noteces sistēmu (lielo novadgrāvju projektēšana Saunas pagastā un Preiļu pagastā) – 10 000 *euro*;
- publiskās ārtelpas izveides, iekļaujot zaļi zilās infrastruktūras elementus Kārsavas ielā, pirmsprojekta inženiertehniskā izpēte – 2 000 *euro*;
- ūdeņu noteces sistēmas priekšizpēte un inventarizācija, priekšlikumu un projektēšanas uzdevumu sagatavošana Preiļu pilsētā – 5 230 *euro* (kopā plānotais 30 000 *euro*, t.sk. 5 230 *euro* – DR, 24 770 *euro* - pašvaldības līdzekļi);
- Saltupes posma tīrīšana no Daugavpils ielas līdz Rietumu ielai – 21 000 *euro*;
- Raiņa bulvāra nobrauktuvju pārbūve, nodrošinot lietus ūdens novadīšanu, un izveidojot laukakmeņu rādījumus un slīpumu – 5 000 *euro*.

Atpūta, kultūra, sports un reliģija

Šajā izdevumu kategorijā 2023. gada budžetā paredzēts finansējums 2 902 362 eiro apjomā, tā īpatsvars kopējos izdevumos ir 9,70 %, finansējuma pieaugums pret 2022. gada budžeta plānu ir 37,68 % jeb 1 093 740 *euro*.

Finansējuma pieaugums saistāms ne tikai ar izmaiņām atalgojumā, iestāžu uzturēšanas izmaksu palielinājumu un vispārējo cenu kāpumu, bet arī ar Preiļu novada pašvaldības uzsāktā projekta “Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes paaugstināšana Preiļu Kultūras centrā, Raiņa bulvārī 28, Preiļos” īstenošanu. Projekta realizācijai 2023.gadā paredzētais izdevumu apjoms sastāda 537 742 *euro*.

Kultūras un tūrisma pārvaldes, kā arī kultūras centra, kultūras namu un tautas namu darbības nodrošināšanai paredzētais līdzekļu apjoms veido 3,43 % jeb 1 025 163 *euro* no visiem 2023.gada pašvaldības izdevumiem, kas ir par 18,95 % jeb 194 267 *euro* vairāk nekā 2022. gadā.

Dalībai XXVII Vispārējos latviešu dziesmu un XVII Deju svētkos 2023.gada budžetā paredzēti 72 850 *euro* – svētku dalībnieku, darba grupas un šoferu izmitināšanas un ēdināšanas nodrošināšanai, foto un video pakalpojumiem, transporta pakalpojumiem un degvielai, kā arī reprezentācijas materiālu iegādei.

Preiļu novada Pilsētas svētkiem pašvaldības budžetā plānoti izdevumi 4 360 *euro* apmērā, kas ir par 89,28 % jeb 36 310 *euro* mazāk nekā 2022.gadā. Lielāko daļu no Pilsētas svētku ietvaros paredzētajām aktivitātēm pašvaldība plāno segt no projektos “*Parki bez robežām – plašāk*” (“*Park Without Borders – Wider*”) un “*Sajūtu pilnas verstis Austrumlatvijā*” (“*Versts full of feelings in Eastern Latvia*”) paredzētajiem līdzekļiem.

Bibliotēku darbības nodrošināšanai paredzēti līdzekļi 713 086 *euro* apmērā, kas ir par 13,90 % jeb 99 067 *euro* vairāk nekā iepriekšējā gadā. 2023.gadā pašvaldībā plānots aktualizēt jautājumu par bibliotēku tīkla darba procesu optimizāciju.

Preiļu novadā turpina darboties trīs muzeji - Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, R.Mūka muzejs un Vārkavas novadpētniecības muzejs. Līdzekļu apjoms, kas paredzēts muzeju darbības nodrošināšanai 2023.gadā sastāda 210 674 *euro*, kas ir par 18,39 % jeb 38 740 *euro* vairāk nekā 2022.gadā.

Preiļu muižas kompleksa un parka uzturēšanai ieplānoti 85 217 *euro*.

Lai nodrošinātu vienu no pašvaldības autonomajām funkcijām – darbs ar jaunatni-Preiļu novadā darbojas Jauniešu centrs “Četri”, Riebiņu multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs “Pakāpieni” un Brīvā laika pavadīšanas un jauniešu centrs “Strops”. Jauniešu centru aktivitātēm pašvaldības 2023.gada budžetā atvēlēti līdzekļi 128 855 *euro* apjomā, kas ir par 14,10 % jeb 18 179 *euro* vairāk nekā pērn.

Izglītība

2023.gadā pašvaldības izdevumi izglītībai sastāda 12 318 080 *euro* jeb 41,19 % (t.sk valsts mērķdotācijas).

Uz 2023.gada sākumu novadā darbojas 4 pirmsskolas izglītības iestādes. Šo iestāžu finansēšanai tiek plānoti 1 724 255 *euro*, neskaitot valsts mērķdotācijas.

Pašvaldībā darbojas 1 sākumskola, 5 pamatskolas, 3 vidusskolas un 1 valsts ģimnāzija. Šo iestāžu finansēšanai plānotie izdevumi no pašvaldības budžeta sastāda 2 913 973 *euro*.

Interesu izglītību Preiļu novadā realizē Bērnu un jauniešu centrs. Novadā ir 3 profesionālās ievirzes izglītības iestādes. Iepriekšminēto iestāžu finansējums no pašvaldības budžeta 2023.gadā sastāda 837 293 *euro*.

Tāpat kā iepriekšējos gados, pašvaldība nodrošinās 100% apmērā ceļa izdevumus skolotājiem un skolēniem. Ziemassvētku dāvanu iegādei novada izglītības iestāžu audzēkņiem plānoti līdzekļi 7 000 *euro* apmērā. 2023.gadā pašvaldība izsniegs naudas balvas skolēniem un pedagogiem par augstiem sasniegumiem mācību olimpiādēs, sacensībās un konkursos. Šim mērķim ir paredzēti 20 000 *euro*.

Ēdināšanas izmaksu segšana 2023.gadā būs dalīta. Līdz 2022./2023.mācību gada beigām pašvaldība nodrošinās 100 % izdevumus skolēnu ēdināšanai. No 2023.gada 1.septembra tiek plānots vecāku līdzmaksājums ēdināšanas izdevumu segšanai 1 *euro* apmērā dienā audzēkņiem 5.-12.klašu grupā.

2023.gadā valsts mērķdotācijas pedagoģisko darbinieku atalgojumam laika posmam līdz 2023.gada 31.augustam paredzēti 3 010 596 *euro*.

Kultūrizglītības programma “Latvijas skolas soma” kopš 2018. gada rudens nodrošina skolēniem valsts apmaksātu iespēju regulāri iepazīt Latvijas kultūras vērtības un laikmetīgās izpausmes, tā attīstot kultūras izpratnes un izpausmes kompetenci, mazinot sociālo nevienlīdzību un spēcinošot lepnumu par savu valsti un tās cilvēkiem. Latvijas skolas soma finansējums novada vispārizglītojošo skolu audzēkņiem 2023.gadā 10 213 *euro*.

Preiļu novada pašvaldība aktīvi strādā pie novada skolu tīkla pilnveidošanas. 2023.gadā būs strukturālas izmaiņas novada skolu tīklā.

Šajā funkcionālajā kategorijā projektu īstenošanai paredzēti 1388676 *euro*. Turpinās projekti: “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”, “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”, NORDPLUS, ERASMUS+, kā arī pārējie projekti (skat. projektu aprakstu tālāk).

Pārējie izglītības pakalpojumi sastāda 865825 *euro*. Pašvaldība iespēju robežās pakāpeniski plāno autotransporta atjaunošanu, izvēloties ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksu ziņā ekonomiskas automašīnas. 2023.gadā plānots divu autobusu iegāde

operatīvajā nomā, lai efektīvāk un kvalitatīvāk nodrošinātu skolēnu pārvadājumus. Šim mērķim 2023.gada budžetā ir paredzēti 37626 *euro*

Sociālā aizsardzība

Sociālajai aizsardzībai 2023. gada budžetā ielānots finansējums 4 336 892 *euro* apjomā, kopējo izdevumu struktūrā to īpatsvars ir 14,49 %. Sociālajā jomā 2023. gadā tiek saglabāti visi iepriekšējā gadā nodrošināto pabalstu un pakalpojumu veidi. Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu, pašvaldībai primāri jānodrošina pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai un mājokļa pabalsts, kā arī jānodrošina atbalsts bāreņiem, audžuģimenēm, daudz bērnu ģimenēm, senioriem, personām ar invaliditāti un citām mazaizsargātajām personu grupām.

2023.gadā plānots pabalsta garantētā minimālā ienākumu līmeņa pieaugums, jo no 2023.gada 1.jūlija stāsies spēkā jaunie minimālo ienākumu sliekšņi. Garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai pašvaldības budžetā paredzēti līdzekļi 291 750 *euro*, savukārt mājokļa pabalstam – 72 000 *euro*. Palielināts atbalsts tiek plānots arī audžuģimenēm, paaugstinot pabalstu bērnu uzturam, kuri tiek ievietoti audžuģimenēs. Kopumā pabalstiem audžuģimenēm pašvaldības 2023.gada budžetā atvēlēti līdzekļi 55 728 *euro* apmērā.

2023.gadā sociālos pakalpojumus – sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju - pašvaldības teritorijā turpinās sniegt visi četri novada sociālie aprūpes centri - SAC “Preiļi”, SAC “Vārkava”, SAC “Rušona”, SAC “Aglona” ,to darbības nodrošināšanai atvēlot 1 974 982 *euro*. Plānots arī turpmāk nodrošināt mājas aprūpes pakalpojumu novada vientuļajiem senioriem un personām ar invaliditāti, paaugstinot samaksu aprūpētājiem, kuri sniedz aprūpi mājās. Pakalpojuma nodrošināšanai pašvaldības budžetā paredzēti 55 710 *euro*. Tiek plānots turpināt administrēt asistenta pakalpojumu Preiļu novadā ap 170 personām ar I un II grupas invaliditāti. Asistentu pakalpojumam paredzēti līdzekļi 380 000 *euro* apmērā. Tāpat svarīgi ir nodrošināt krīzes centra pakalpojumu un pakalpojuma centra “Līči” darbību. Krīzes centra darbības nodrošināšanai paredzēti 32 488 *euro*, savukārt pakalpojumu centra “Līči” – 37 237 *euro*.

Plānots turpināt iesaistīties Labklājības ministrijas projektā “Profesionāla sociālā darba attīstībā pašvaldībās”. Šī projekta ietvaros sociālā darba speciālistiem ir iespēja piedalīties supervīzijās un apmācībās ar 70% Valsts līdzfinansējumu. Šī paša projekta

ietvaros plānots attīstīt pakalpojumu “Ģimenes asistents” un piedalīties pilotprojektā “Ģimenes asistenta pakalpojuma aprobēšana” .

2023. gadā noslēgsies ESF līdzfinansētais projekts “Deinstitucionalizācijas pasākumu īstenošana Latgales reģionā” (DI), kuru īsteno Latgales plānošanas reģions sadarbībā ar pašvaldībām, kura ietvaros šobrīd vairākas Preiļu novada personas ar garīga rakstura traucējumiem un bērni ar funkcionāliem traucējumiem saņem dažādus sabiedrībā balstītus pakalpojumus (Grupu dzīvokļa pakalpojumu, Dienas aprūpes centra pakalpojumus, fizioterapeita un citu speciālistu pakalpojumus), kurus tiek plānots nodrošināt arī 2023.gadā.

Tāpat pašvaldība paredz turpināt sniegt atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem, kā arī nodrošināt atbalsta sniegšanu Preiļu novada iedzīvotājiem energokrīzes pārvarēšanā.

Pašvaldības aizņēmumi un galvojumi

Saskaņā ar noslēgtajiem aizņēmumu līgumiem ar Valsts kasi, 2023. gadā paredzēts atmaksāt aizņēmumu pamatsummas kopā ar procentu maksājumiem 1943221 euro apmērā. Salīdzinoši ar 2022.gadu palielinājums ir par 35% jeb 508641 euro vairāk. Palielinājums ir izveidojies, sakarā ar aizņēmumu pamatsummas un straujo aizņēmumu procentu pieaugumu, ko ietekmē EURIBOR likmes paaugstināšana. Šis apstāklis rada būtisku slogu pašvaldības budžetam.

1.tabula

Pašvaldības aizņēmumu atmaksa 2023. gadā

<i>Aizdevējs</i>	<i>Mērķis</i>	<i>Līguma noslēgšanas datums</i>	<i>Summa, euro</i>
"Vides investīciju fonds" SIA	ERAF projekta "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Preiļu novada Pelēču ciemā" īstenošanai	14.10.2011	9 210
"Vides investīciju fonds" SIA	ERAF projekta "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Preiļu novada Priekuļu ciemā" īstenošanai"	14.10.2011	9 782
Valsts kase	Preiļu pils atjaunošana 1.kārtas 1. un 2.etaps , investīcijām valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi	06.04.2016	35 169
Valsts kase	Prioritāra investīciju projekta "Ūdensvada un kanalizācijas sistēmas izbūve Preiļu novada Pelēču pagasta Ārdavas ciematā" īstenošanai	31.08.2016	6 599

Valsts kase	ELFLA projekta "Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošanas 1.kārta" īstenošanai "(Nr.17-03-A00702-000002)	02.05.2017	12 895
Valsts kase	Projekta "Stāvlaukuma pārbūve Tirgus laukums 11, Preiļos" īstenošanai	10.08.2017	14 493
Valsts kase	Projekta "Preiļu pilsētas Celtnieku ielas daudzdzīvokļu dzīvojamo māju iekšpagalmu, piebraucamo ceļu un inženierkomunikāciju atjaunošana 2.kārta - Celtnieku ielas posma rekonstrukcija no Brīvības ielai līdz Kooperatīva ielai" īstenošanai	13.11.2017	15 756
Valsts kase	Projekta "Preiļu pils pārbūves 3.kārtas būvprojekta aktualizācija" īstenošanai	07.03.2018	3 400
Valsts kase	ES fondu ierobežotās projektu iesniegumu atlasē projekta "Preiļu novada un ietekmes areāla pašvaldību uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstība" daļas "Rīgas un Brīvības ielas posmu atjaunošana un aplveida krustojuma izbūve Preiļos" priekšfinansēšanai	07.03.2018	17 905
Valsts kase	Būvprojekta izstrādei projekta "Intervences noliktavu ēkas un funkcionāli saistītās teritorijas izbūve Rietumu ielai pieguļošā teritorijā" īstenošanai	07.03.2018	2 900
Valsts kase	Fondu ierobežotās projektu iesniegumu atlasē projekta "Rīt eiropas vērtības "daļas " Preiļu pils fasādes vienkāršotās atjaunošanas" priekšfinansēšanai	07.03.2018	4 625
Valsts kase	ES fondu ierobežotās projektu iesniegumu atlasē projekta "Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Raiņa bulvārī 19, Preiļos, 1.,2.,3.kārta" priekšfinansēšanai	09.04.2018	39 254
Valsts kase	ELFLA projekta (Nr.17-03-A00702-000069) "Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošana 2.kārta" īstenošanai	30.05.2018	14 662
Valsts kase	ERAF projekta (Nr.8.1.2.0/17/I/019 "Preiļu novada vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana un modernizēšana" īstenošanai	06.07.2018	14 852
Valsts kase	ELFLA projekta (Nr.17-03-A00702-000002) Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošanas 1. kārtas uzlabošana papildus darbi	16.08.2018	7 500
Valsts kase	ELFLA projekta (Nr.17-03-AL21-A019.2204-000001) "Bērnu rotaļu laukuma ierīkošana Pelēču pagastā " īstenošanai	05.10.2018	936
Valsts kase	Prioritārā investīciju projekta "Latgales reģiona iedzīvotāju aktīvu dzīvesveida īstenošanu iespēju paplašināšana - Aktīvs Latgalē" īstenošanai	09.10.2018	6 939
Valsts kase	ES fondu projekts "Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Raiņa bulvērī-19, Preiļos 1,2,3, kārtas finansēšanai	05.03.2019	27 500
Valsts kase	fondu projekts "Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Rēzeknes ielā-26, Preiļos " finansēšanai	05.03.2019	10 173

Valsts kase	Investīciju projektu īstenošanai- saistību pārjaunojums	12.03.2019	499 990
Valsts kase	Investīciju projekts "Viļānu ielas atjaunošanas būvdarbi Preiļos"	04.07.2019	11 327
Valsts kase	Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolas stadiona pārbūve, 1.kārtas būvdarbi, autoruzraudzība un būvuzraudzība"	04.07.2019	25 970
Valsts kase	ERAF projekts "Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Rēzeknes ielā-26, Preiļos" īstenošanai	30.08.2019	4 453
Valsts kase	ELFLA projekts ""Pašvaldības nozīmes meliorācijas sistēmas pārbūve Preiļu novadā" īstenošanai	30.08.2019	1 494
Valsts kase	ERAF projekts "Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Raiņa bulvāris-19, Preiļos" īstenošanai	30.08.2019	10 055
Valsts kase	ERAF projekts nr.5.6.2.0/17/1/024 uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Preiļu novadā	19.09.2019	29 967
Valsts kase	ERAF projekts Nr.5.6.2.0./16/1/013 "Preiļu novada uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstība" īstenošana	05.12.2019	36 832
Valsts kase	ERAF projekts Nr.5.6.2.0./17/1/024 "Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Preiļu novadā" īstenošanai	05.12.2019	104 066
Valsts kase	ERAF projekta (Nr.8.1.2.0/17/I/019) "Preiļu novada vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana un modernizēšana" īstenošanai	29.07.2020	9 366
Valsts kase	ERAF projekta (Nr.8.1.2.0/17/I/019) "Preiļu novada vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana un modernizēšana " īstenošanai	03.03.2021	30 090
Valsts kase	ERAF projekta (Nr.9.3.1.1/18/I/009) "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide un attīstība Preiļu novadā" īstenošanai	23.03.2021	12 370
Valsts kase	Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta (Nr.LLI-476) "Vides kvalitātes uzlabošanas pasākumi publiskajās ūdenstilpnēs Latvijā un Lietuvā (Save Past for future)" investīciju daļas īstenošanai	21.05.2021	22 992
Valsts kase	Prioritārā investīciju projekta "Pašvaldības ēkas A. Paulāna ielā 1A, Preiļos pārbūve" īstenošanai	26.05.2021	16 227
Valsts kase	Projekta "Kārsavas ielas pārbūve Preiļos" īstenošanai	26.05.2021	18 105
Valsts kase	Sporta halles un brīvdabas estrādes Aglonas ciemā projektēšana un celtniecība	22.03.2005	14 217
Valsts kase	Ēkas renovācija un tehniskā projekta izstrāde pansionātam "Salenieki", Aglonas internātvidusskolas sporta zāles tehniskā projekta izstrāde	11.12.2009	32 288

Valsts kase	ELFLA projekta "Aglonas novada Jaunaglonas ciema ielu infrastruktūras sakārtošana un būvniecība" īstenošanai	14.06.2013	4 994
Valsts kase	ERAF projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Aglonas novada Jaunaglonas ciemā" īstenošanai	08.07.2014	8 310
Valsts kase	ERAF projekta (Nr.5.6.2.0/17/1/024) "Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Preiļu novadā" īstenošana	25.08.2021	29 116
Valsts kase	ERAF projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Aglonas pagasta Aglonas ciemā, II kārtā" īstenošanai	07.05.2015	4 879
Valsts kase	KPFI projekta "Ielu apgaismojuma infrastruktūras uzlabošana Aglonas novada publiskajā teritorijā" īstenošanai	22.05.2015	2 793
Valsts kase	Pašvaldības autonomo funkciju veikšanai nepieciešamā transporta (automašīnu) iegāde 2016.g.	01.09.2016	8 122
Valsts kase	Aglonas Sporta centra stadiona pārbūve	27.07.2017	16 866
Valsts kase	ELFLA projekts " Publiskās infrastruktūras atjaunošana Aglonas novadā"	12.11.2018	2 972
Valsts kase	Satiksmes drošības uzlabojumi Jaudzemu, A. Broka, Kalna ielās Aglonā	01.08.2018	20 557
Valsts kase	Prioritārais investīciju projekts" Remontdarbi Aglonas novada iestādēs"	03.10.2018	1 980
Valsts kase	ERAF proj.5.6.2.0/18/I/009 "Preiļu nov. un ietekmes areāla pašvaldības uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstība "īstenošana(komercdarbība)	07.02.2020	33 403
Valsts kase	ERAF proj.5.6.2.0/18/I/009 " Preiļu novada un ietekmes areāla pašvaldības uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstība "īstenošanai	07.02.2020	12 107
Valsts kase	Projekta "Aglonas vsk. dienesta viesnīcas pārbūve"	12.11.2020	19 665
Valsts kase	Projekta " Aglonas vsk. dienesta viesnīcas pārbūve" (3.kārta)	30.06.2021	11 564
Valsts kase	Uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstība	04.06.2018	10 519
Valsts kase	Jumta seguma maiņa Stabulnieku KN	24.08.2018	4 666
Valsts kase	Rušonas pagasta autoceļa Nr.51 "Lauku iela" pārbūve	25.10.2019	9 207
Valsts kase	Sīļukalna pagasta autoceļš Nr. 18 "Teilāni- Grāvuļi - Straujupe" pārbūve	25.10.2019	1 183
Valsts kase	Stabulnieku pagasta autoceļa Nr.4 Stabulnieki-Pastari" pārbūve	25.10.2019	2 651
Valsts kase	Riebiņu novada Rušonas pagasta pašvaldības autoceļa Nr.4 " Kastīre- Gelenova - Šaures" pārbūve	06.05.2021	17 851
Valsts kase	Riebiņu novada Stabulnieku pagasta pašvaldības autoceļa Nr.1 "Polkorona - Voveri km 0.000-0.650" pārbūve	06.05.2021	9 130

Valsts kase	Riebiņu novada Stabulnieku pagasta autoceļa Nr.1 Polkorona-Voveri km 0.650-2.720" pārbūve	06.05.2021	14 336
Valsts kase	Riebiņu novada Stabulnieku pagasta pašvaldības autoceļa Nr.1 "Polkorona - Voveri km 2.720-3.700" pārbūve	06.05.2021	12 050
Valsts kase	Prioritārais investīciju projekts "Atpūtas vietas izveide pie Salmeja ezera Rušonas pagastā, Riebiņu novadā"	29.06.2021	15 471
Valsts kase	Investīciju projektu īstenošanai (saistību pārjaunojums)	07.05.2021	333 728
Valsts kase	Vārkavas vidusskolas ēkas remonts	30.05.2003	3 877
Valsts kase	Vārkavas vidusskolas ēkas renovācijas pabeigšana	08.04.2004	4 508
Valsts kase	Projekta Vienotas apkures sistēmas izveide Vārkavā	01.10.2013	882
Valsts kase	ERAF projekta Vārkavas novada Vecvārkavas ciema ūdenssaimniecības attīstība	01.10.2013	5 063
Valsts kase	prioritārā investīciju projekta "Vārkavas muižas pils ēkas vienkāršota fasāžu atjaunošana"	26.07.2017	3 939
Valsts kase	sociālo programmu investīciju projekts "Ēkas pārbūve par sociālās aprūpes centru Vārkavā"	28.07.2017	38 079
Valsts kase	Pašvaldības autonomo funkciju veikšanai nepieciešamā transporta iegādei	14.09.2018	3 504
Valsts kase	ERAF projekta (Nr.5.6.2.0/17/I/024) "Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Preiļu novadā" īstenošanai	25.08.2021	12 309
Valsts kase	Projekta "Jāņa Eglīša Preiļu valsts ģimnāzijas sporta zāles un savienojošās daļas jumta atjaunošana" īstenošanai	25.08.2021	3 106
Valsts kase	ERAF projekts (Nr.9.3.1./18/I/009) Sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide un attīstība Preiļu novadā" īstenošanai	13.09.2021	2 394
Valsts kase	Prioritārā investīciju projekta "Ražošanai pielāgotas ēkas A . Paulāna ielā 1A, Preiļos pārbūve komercdarbības attīstībai Preiļu novadā " īstenošanai	04.04.2022	14 436
Valsts kase	ERAF projekta (Nr.3.3.1.0/20/I/012)"Ražošanai pielāgota tipveida angāra izbūve un teritorijas labiekārtošana, Daugavpils ielā 64, Preiļi" īstenošanai	28.04.2022	5 170
Valsts kase	Prioritārā investīciju projekta "Brīvdabas un aktīvās atpūtas parka "Vecvītoli" teritorijas labiekārtošana, Upmala, Preiļu novadā ", īstenošanai	25.05.2022	16 104
Valsts kase	ERAF projekta (Nr.4.2.2.0/20/I/012) "Preiļu novada pašvaldības ēku energoefektivitātes uzlabošana Preiļu BJSS Aglonas ielā 24" īstenošanai	25.05.2022	37 540
Valsts kase	Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta (Nr.LLI-539) "Amatniecība kā tūrisma produkts bez robežām" investīciju daļas īstenošanai	25.05.2022	2 907

Valsts kase	ERAF projekta (Nr.3.3.1.0/20/I/011)Preiļu pils 1.stāva atjaunošana komercdarbības attīstības nodrošināšanai" īstenošanai	10.08.2022	19 219
Valsts kase	ERAF projekta (Nr.3.3.1.0/20/I/011) Preiļu pils 1.stāva atjaunošana komercdarbības attīstības nodrošināšanai" īstenošanai	10.08.2022	9 231
Valsts kase	Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta (Nr.LLI-539) "Amatniecība kā tūrisma produkts bez robežām" investīciju daļas īstenošanai	10.08.2022	8 032
Valsts kase	ERAF projekta (Nr.4.2.2.0/20/I/012) "Preiļu novada pašvaldības ēku energoefektivitātes uzlabošana Preiļu BJSS Aglonas ielā 24" īstenošanai	06.09.2022	2 914
Valsts kase	Projekta "Būvprojekta "Preiļu pilsētas centra teritorijas pārbūve- 1., 2. un 3.kārta"izstrāde"īstenošanai	17.10.2022	1 617
Valsts kase	Projekta "Bērnudārza "Pasaciņa" rotaļu laukumu būvniecības dokumentācijas izstrāde un būvdarbi" investīciju īstenošanai	07.11.2022	5 911
KOPĀ:			1 943 221

Pašvaldības 2023.gada investīciju budžeta prioritātes

- Energoefektivitātes un klimata pārmaiņu pasākumu īstenošana – būvprojektu sagatavošana pašvaldības ēku energoefektivitātes nodrošināšanai, ielu apgaismojuma tīklu pārbūve, elektroautobusa iegāde skolēnu pārvadājumu nodrošināšanai;
- Preiļu muižas kompleksa un parka attīstība uzņēmējdarbības atbalstam un nozīmīga kultūras mantojuma saglabāšanai un tūrisma pakalpojumu attīstībai;
- Preiļu pilsētas teritorijas lietus ūdeņu novadīšanas sistēmas inventarizācija;
- Koplietošanas meliorācijas sistēmu noteikšana un nepieciešamo atjaunošanas darbu būvprojektu izstrāde;
- Būvprojektu izstrāde publiskās ārtelpas, ielu un ceļu tīklu izveidei un pārbūvei, nodrošinot klimatneitralitātes prasību ievērošanu, iedzīvotāju intereses un atbalstu uzņēmējdarbības attīstībai.

Svarīgākie projekti, kas tika realizēti 2022. gadā novadā un plānoti infrastruktūras jomā 2023. gadā un turpmākajos gados

Uzņēmējdarbības atbalsta projekti

SAM 3.3.1. "Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām " ietvaros tiek realizēti projekti:

2022.gadā un 2023.gadā turpinās projekta "Preiļu pils 1. stāva pārbūve komercdarbības attīstības nodrošināšanai", kurā plānots izbūvēt ārējās un iekšējās inženierkomunikācijas, lai pils 1. stāva telpas pašvaldība publiskas izsoles veidā varētu iznomāt komersantam. Tiek plānotas telpas restorānam, meistarklasēm u.c. tūrisma un kulinārā mantojuma attīstībai. Kopējās izmaksas 1 087 237 *euro*, no ERAF 290 426 *euro*.

2022.gadā tika pabeigts projekts "Ražošanai pielāgota tipveida angāra izbūve un teritorijas labiekārtošana Daugavpils ielā 64, Preiļos". Kopējās izmaksas 563 567,40 *euro*, no ERAF 439 252,05 *euro*, valsts budžeta dotācija pašvaldībām 22 780,80 *euro*

SAM 5.6.2. 3. kārtas projektā 2023.gadā tiek plānots pabeigt projekta īstenošanu "Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Preiļu novadā" – projekta mērķis – uzlabot uzņēmējdarbības vidi un veicināt investīciju piesaisti Preiļu novadā, veicot degradēto teritoriju revitalizāciju, uzņēmējdarbības aktivitāšu attīstībai. Projekta ietvaros plānots pabeigt izbūvēt tipveida noliktavu ar ietilpību 2000 t un tai pieguļošu funkcionālo teritoriju . Lai īstenotu šo projektu 2023 .gada projekta kopējās izmaksas sastāda 347 850.84 *euro*.

SAM 5.62. kārtas projektā Preiļu novada pašvaldībai 2023.gadā tiek plānots pabeigt realizēt Nr.5.6.2.0/20/I/005 "Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Riebiņu novadā". Projekta vispārējais mērķis ir Stabulnieku pagasta teritorijas revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību attīstības programmai, nodrošinot videi draudzīgu teritoriālo izaugsmi un jaunu darba vietu radīšanu. Šobrīd ir iesniegti grozījumi CFLA līguma termiņa pagarinājumam, kā arī izsludināta jauna iepirkuma procedūra būvdarbu pabeigšanai. Darbus plānots pabeigt un objektu nodot ekspluatācijā 2023. gada novembrī. Plānotās izmaksas projekta īstenošanai 2023.gadā 238 455 *euro*.

Ielu un lauku ceļu izbūve, inženierkomunikācijas

Kārsavas ielas pārbūves darbi uzsākti 2021. gadā un tika turpināti 2022.gadā. Plānots ielas būvniecību pabeigt 2023.gadā - šim mērķim līdzekļi paredzēti no valsts budžeta līdzekļiem ceļu-ielu uzturēšanai. No šiem līdzekļiem ir plānota Mehanizatoru ielas, Preiļos, izbūve, būvuzraudzība. Kā arī 2023.gadā plānoti Aglonas pagasta pārvaldes autoceļu posmu: 4.Maija iela Aglonā 0.340 m; Rēzeknes iela Aglonā 0.180 m izbūve.

Tiek plānota Šķilteru tilta būvprojektēšana un Mehanizatoru ielas, Preiļos, būvprojekta izstrāde.

Ielu apgaismojuma rekonstrukcija pilsētā un pagastos

2023.gadā plānots piedalīties projektā "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana pašvaldību publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā Preiļu pilsētā" – projekta mērķis- siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana un energoefektivitātes uzlabošana pašvaldību publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā, izmantojot tādas tehnoloģijas un videi draudzīgus paņēmienus, kas ļautu samazināt esošo elektroenerģijas patēriņu. Projekta ietvaros Preiļu pilsētas veikt viedo un videi draudzīgo tehnoloģiju uzstādīšanu un samazināt patērētās elektroenerģijas apjomu, tādējādi samazinot CO2 emisijas. Projektā plānots nomainīt esošos gaismekļus uz energoefektīviem LED gaismekļiem, kas aprīkoti ar kontrolieriem, kas ļauj mainīt apgaismojuma līmeni, ļaujot maksimāli ietaupīt elektroenerģiju un paildzināt gaismekļa mūža ilgumu. Projekta kopējās izmaksas 662 792,82 *euro*, Finanšu instrumenta finansējums 402 891,26 *euro*.

Dzīvojamo māju iekšpagalmu labiekārtošana

2022. gadā Preiļu novada pašvaldība līdzfinansēja trīs daudzdzīvokļu māju pieguļošās teritorijas labiekārtošanas būvdarbus – Rēzeknes ielā 30, Preiļos, tika līdzfinansēta pieguļošās teritorijas uzlabošana, jaunas autostāvvietas izbūve. Pašvaldības līdzfinansējuma summa 11634,05 *euro*.

Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Pils iela 12a, Preiļos, pieguļošās teritorijas labiekārtošanas darbi. Pašvaldības līdzfinansējuma summa 4329,10 *euro*.

Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Liepu ielā 21, Preiļos, piesaistītā zemesgabala labiekārtošanai, iekšpagalma stāvlaukuma izbūvei. Pašvaldības līdzfinansējuma summa 5764,35 *euro*.

2023. gadā ir plānots turpināt līdzfinansēt daudzdzīvokļu māju pieguļošo teritoriju labiekārtošanas darbus un to būvprojektu izstrādi, pēc iedzīvotāju iniciatīvas. Preiļu

novada pašvaldība 2023. gadā plāno turpināt arī veikt ieguldījumus jaunu pilsētas un pagastu centralizēto ūdens un kanalizācijas pieslēgumu izbūvei.

Ēku energoefektivitātes uzlabošana

SAM 4.2.2 kārtas projektā 2022.gadā tika pabeigts projekts “Ēkas energoefektivitātes uzlabošana Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolā (BJSS) Aglonas ielā 24”, kur kopējās projekta izmaksas 1 805 400,95 *euro*, 675 000 *euro*, ERAF finansējums, valsts budžeta dotācija 35 735,29 *euro*. Skolā tika veikta fasādes, jumta, cokola siltināšana, logu un ārdurvju nomainīšana, apkures sistēmas rekonstrukcija, gaismas ķermeņu modernizācija, zibens aizsardzības, lietus kanalizācijas izbūve un labiekārtošana.

2023.gadā tiks pabeigts projekts “Preiļu novada pašvaldības Aglonas pirmsskolas izglītības iestādes energoefektivitātes paaugstināšana”, kur kopējās projekta izmaksas 1 166 144,79 *euro*, 629 000 *euro* ERAF finansējums, valsts budžeta dotācija 33 300 *euro*. Izglītības iestādē plānots īstenot vairākus ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus, tai skaitā, ēkas ārsienu siltināšana; grīdas un pamatu papildu siltināšana; jumta seguma nomainīšana un bēniņu papildu siltināšana; rekuperatīvās ventilācijas sistēmas izveide; apkures sistēmas atjaunošana un granulu apkures katlu uzstādīšana; saules paneļu uzstādīšana un pieslēgšana ēkas inženiertīkliem, kā arī citi energoefektivitātes paaugstināšanu veicinoši pasākumi.

2023.gadā plānots pabeigt projektu Nr. 4.2.2.0/21/A/057 “Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes paaugstināšana Preiļu Kultūras centrā, Raiņa bulvārī 28, Preiļos” - projekta ietvaros tiek plānots veikt energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus Preiļu novada pašvaldības ēkā Preiļos, Raiņa bulvārī 28 (Preiļu novada Kultūras centrs), lai samazinātu primārās enerģijas patēriņu, sekmējot energoefektivitātes paaugstināšanu un pašvaldības izdevumu samazināšanu par energoapgādi, veicot ieguldījumus pašvaldības infrastruktūrā atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajām prioritātēm un uzlabotu ēkas vizuālo tēlu, kā arī veicinātu ēkas iekļaušanos kopējā arhitektoniskā vidē. Projekta kopējās izmaksas 876 927,52 *euro*, ERAF 591 049,40 *euro*, Valsts budžeta dotācija 31 290,85 *euro*.

Izglītības iestāžu pārbūve un modernizēšana

2022.gadā Preiļu 1. pamatskolā turpināja īstenot pašvaldības investīciju projektu “Centralizētās ventilācijas sistēmas ierīkošana Preiļu 1. pamatskolā”, kur valsts budžeta finansējuma kopējais apmērs 222738,11 *euro*. Preiļu pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu 15 % apmērā. 2023. gadā tiks veikta automātiskās ugunsdzēsības sistēmas pārbūve Preiļu 1. pamatskolā, balstoties uz VUGD atzinumu.

2022. gadā tika pabeigts investīciju projekts- Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas sporta zāles un savienošās daļas jumta vienkāršotā atjaunošana.

2022.gadā tika uzsākta un 2023.gadā turpinās īstenošana pašvaldības investīciju projektam, Covid-19 izraisītās krīzes seku mazināšanai un novēršana, kur notiek Bērnu dārza “Pasaciņa” rotaļu laukumu būvniecības dokumentācijas izstrāde un būvdarbi”- projekta ietvaros izstrādāta PII Pasaciņa teritorijas labiekārtošanas būvniecības dokumentācija un veikti būvdarbi: tiks veikta visas teritorijas labiekārtošana, trīs rotaļu zonu izveide, sporta laukuma izveide, ierīkots energoefektīvs apgaismojums. Projekta mērķis ir nodrošināt atbilstošas higiēnas prasības pirmsskolas izglītības iestādē “Pasaciņa”, veicot rotaļu laukumu pārbūvi, veidojot piemērotu vidi bērnu āra aktivitātēm ilgspējīgā periodā. Projekta kopējās izmaksas 383 632,37 *euro*.

Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu organizēšana

2022. gadā turpinājās 2017. gadā uzsāktais SAM 9.2.4.2. pasākums “Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei”. Pēc ATR Preiļu novadā tiek īstenoti četri projekti - dažādi veselības veicināšanas pasākumi, it īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautiem iedzīvotājiem. Pasākumu veidi - veselības dienas pilsētā un pagastos, izglītojoši lekciju cikli, sporta pasākumi, Māmiņu skola utt. Projekti tiek 100 % finansēti no Eiropas Sociālā fonda un valsts budžeta finansējuma. Projekta aktivitātes noslēgsies 2023. gadā

Deinstitutionalizācijas pasākumu īstenošana

2022 un 2023.gadā, darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība” SAM 9.2.2. “Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem” 9.2.2.1. pasākuma “Deinstitutionalizācija” īstenošanai, notiek projekts “Deinstitutionalizācijas pasākumu īstenošana Latgales reģionā”, kurā ir 19 sadarbības

partneri, tai skaitā Preiļu novads. Projekta ietvaros tiek sniegti sociālie pakalpojumi noteiktām iedzīvotāju grupām.

Preiļu muižas komplekss un parks, citi objekti tūrisma attīstībai

Balstoties uz “Preiļu muižas kompleksa un parka attīstības koncepciju”, turpinās Preiļu muižas kompleksa un parka, kā ievērojama Latgales reģiona kultūrvēsturiskā mantojuma tūrisma objekta, attīstība. Preiļu pils ir unikāla celtnie, bet parks ir lielākais ainavu parks pilsētas teritorijā Latvijā. Parka platība un tajā esošā brīvdabas estrāde ir ar lielu potenciālu publisko pasākumu rīkošanai reģionālā mērogā, jo Preiļu pilsēta ģeogrāfiski atrodas Latgales centrā. Turpinās SAM 3.3.1. projekts “Preiļu pils 1. stāvs pārbūve komercdarbības attīstības nodrošināšanai” (*skat. iepriekš*), kā arī pārrobežu projekti (*skat. tālāk*).

2022. gadā pabeigta skatu torņa, piebraucamā ceļa izbūve un Salmeja ezera piekrastes teritorijas labiekārtošana, publiskās infrastruktūras izveide Bicānu ezera krastā.

Ik gadu tiek veikta zivju resursu pavairošana Preiļu novada ezeros, piesaistot Zivju fonda finanšu līdzekļus, nodrošināta licencētā makšķerēšana.

2022.gadā uzsākta un 2023.gadā tiks pabeigta tūrisma objekta “Pelēču ezera purva pastaiga taka” izveidošana sadarbībā ar VAS “Latvijas Valsts meži”.

2022.gadā pabeigts projekts "Esoša un jauna tūrisma infrastruktūras objektu izveide saskaņā ar Dabas Lieguma "Jašas-Bicānu ezers" dabas aizsardzības plānu". Projekta izmaksas 53 562,35 *euro*.

2022. gadā tika īstenots prioritārais investīciju projekts “Brīvdabas un aktīvās atpūtas parka Vecvītoli” izbūve Vecvārkavā, Upmalas pagastā. Projekta mērķis : uzlabot pakalpojumu pieejamību sporta, atpūtas, kultūras vidi iedzīvotājiem. Projekta kopējās izmaksas ar PVN 424658 *euro*.

Pārrobežu projekti

2022.gadā tika īstenots un 2023.gadā tiks pabeigts projekts “Pārrobežu vēstures un kultūras mantojuma veicināšana ar muzeja inovāciju palīdzību” (*Museum 2020*), Preiļu novads - vadošais partneris. Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzejam tiek iegādātas modernas tehnoloģijas ekspozīciju digitalizēšanai, notika kopīgi pārrobežu muzeju festivāli un apmācības. Projekta kopējais finansējums 173 400 *euro*, no tiem ERAF 156 060 *euro*.

2022.gadā tika pabeigti 2 Latvijas-Lietuvas pārrobežu projekti: (1) “Vides kvalitātes uzlabošanas pasākumi publiskajās ūdenstilpnēs Latvijā un Lietuvā” (*Save Past For Future*), Preiļu novads - vadošais partneris. Projektā paredzēta Preiļu parka dīķu tīrīšana, izglītojošas aktivitātes. Projekta kopējais finansējums 577 903 *euro*, ERAF 491 218 *euro*. (2) “Amatu prasmes tūrisma telpā” (*Tour de Crafts*) - Preiļu pils pārbūves 3. kārtā (2. stāva telpu izbūve muzeja vajadzībām) un 5D ekspozīcijas izveidošana.

2023.gadā tiek gatavots projekta pieteikums Preiļu muižas parka kompleksa parka dīķu sistēmu atjaunošana 2.kārta – tiks iesniegts Latvijas -Lietuvas pārrobežu projektu konkursā ES finansējuma piesaistei. Projekta apstiprināšanas gadījumā, parka dīķu atjaunošanas būvdarbi varētu sākties 2024.gadā.

2023.gadā iesniegts Pārrobežu sadarbības programmas ietvaros 2014.-2020. gadam projekta pieteikums “Parki bez robežām – plašāk” (“Park Without Borders - Wider”) 3. projektu konkursā “Kapitalizācija un rezultātu stiprināšana. Projekta mērķis – palielināt vides un ilgtspējas apziņu, iesaistot plašāku sabiedrību daļu projekta ietvaros rīkotajos pasākumos, vides aktivitātēs un nodarbībās. Projekta ieviešanas termiņš ir 7 mēneši – no 2023. gada 15. aprīļa līdz 14. novembrim. Preiļu novada pašvaldības kā projekta partnera kopējais plānotais budžets sastāda 69 710 *euro*, no kuriem programmas finansējums ar 90% atbalsta intensitāti sastāda 62 739 *euro*, Valsts atbalsta daļa 5% 3485,50 *euro* apjomā.

2023 gadā iesniegts projekta Pārrobežu sadarbības programmas ietvaros 2014.-2020. gadam , pieteikums “Sajūtu pilnas verstis Austrumlatvijā” (“Versts full of Feelings in Eastern Latvia”) 3. projektu konkursā “Kapitalizācija un rezultātu stiprināšana. Projekta mērķis – programmas ietvaros iepriekš izveidotā maršruta un tūrisma objektos radītā piedāvājuma papildināšana ilgtspējīga tūrisma piedāvājuma nodrošināšanai Latvijas Austrumu pierobežā. Preiļu novada pašvaldības kā projekta partnera kopējais plānotais budžets sastāda 50 473 *euro* , no kuriem programmas finansējums ar 90% atbalsta intensitāti sastāda 45 425,70 *euro* , Valsts atbalsta daļa 5% 2523,65 *euro* .Projekta ieviešanas termiņš ir 7 mēneši – no 2023. gada 15. aprīļa līdz 14. novembrim.

2023.gadā tiks iesniegts projekta pieteikums Latvijas-Lietuvas programmas 2021.-2027. gadam projektu konkursam “Preiļu pils un Utenas muižas vēsturiskā ceļa

digitalizācija tūrisma pakalpojumu attīstības veicināšanai kultūras mantojuma objektos Latvijā un Lietuvā”. Projekta ieviešanas termiņš plānots 2024. – 2025. gads.

Ūdenssaimniecības pakalpojumu uzlabošana

Ar Ministru kabineta 2022. gada 31. maija rīkojumu Nr. 403 “*Par atbalstītajiem pašvaldību augstas gatavības mērķdotāciju investīciju projektiem 2022. gadā*” Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija atbalstīja Preiļu novada pašvaldības investīciju projektu “Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšana Preiļu novada Aglonas pagasta Aglonas ciemā no Somersetas ielas līdz 4. maija ielai un Rēzeknes ielai.” Piešķirtais valsts budžeta finansējums investīciju projekta īstenošanai ir 174 536,45 *euro*, kas ir 85% apmērā no plānoto būvdarbu apjoma. Atlikušās būvdarbiem nepieciešamās izmaksas, kā arī būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumu izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta. Projekta īstenošana uzsākta 2022.gadā un tiks pabeigta 2023.gadā. Īstenojot investīciju projektu, tiks izbūvēts ūdensvads 667 m un kanalizācijas tīkls 667 m garumā, dodot vismaz 35 mājsaimniecībām iespēju pieslēgties pie centrālajiem ūdenssaimniecības tīkliem.

Citi realizētie projekti 2022.gadā un 2023.gada plānotie

2022.gadā tika realizēts projekts “Aglonas nūjošanas-slēpošanas trases apgaismojuma ierīkošana Preiļu novada Aglonas pagastā”, īstenots Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam apakšpasākuma “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju” ietvaros. Projekta ietvaros izbūvēts apgaismojuma tīkls Aglonas nūjošanas-slēpošanas trasē apmēram 1,5 km posmā un ir uzstādīti 30 gab. gaismekļi. Projekta kopējās izmaksas ir 31 782,03 *euro* (tai skaitā PVN 21%), no kurām projekta attiecināmās izmaksas 27327,85 *euro*, tai skaitā, publiskais finansējums 24595,06 *euro* .

2022.gadā tika realizēts projekts “Kāpšanas sienas un ODMI bloku iegāde Preiļu novada pašvaldības Aglonas pagasta iedzīvotāju sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai” finansēts no Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai saskaņā ar Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam apakš pasākumu “Darbības īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vidējās attīstības stratēģiju”. Projekts īstenots pamatojoties uz

biedrības "Preiļu rajona partnerība" darbības teritorijas sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģijas 2014.-2020. gadam 2.3. rīcības "Atpūta un brīvais laiks". Projekta mērķis - Pilnveidot materiāli tehnisko bāzi BJBLPC "Strops", lai sekmētu daudzveidīga pakalpojumu klāsta pieejamību un ilgtspējīgu izmantošanu un tika iegādāts inventārs brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošanai (odmi bloki un kāpšļu siena). Projekta kopējās izmaksas sastāda 5564,01 euro, attiecināmās izmaksas – 5564,01 euro, no kurām ELFLA publiskais finansējums ir 5007,61 euro.

2023.gadā plānots piedalīties Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3. prioritārā virziena "Nodarbinātība un sociālā iekļaušana" 4.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt sociāli atstumto kopienu, migrantu un nelabvēlīgā situācijā esošo grupu sociāli ekonomisko integrāciju, izmantojot integrētus pasākumus, tostarp mājokļu un sociālo pakalpojumu jomā" 4.3.1.3. pasākuma "Sociālo mājokļu atjaunošana vai jaunu sociālo mājokļu būvniecība" projektā, kura mērķis būs nodrošināt cilvēka cienīgiem dzīves apstākļiem atbilstoša mājokļa pieejamību tām personām, kuras ir reģistrētas Palīdzības likumā noteiktajiem palīdzības veidiem - pašvaldībai piederošās vai tās nomātās dzīvojamās telpas izīrēšana vai sociālā dzīvokļa izīrēšana. Projekta ietvaros var plānot *neizīrētu atsevišķu telpu grupu atjaunošanu vai pārbūvi; pašvaldības īpašumā esošu un neizīrētu ēku atjaunošanu vai pārbūvi; pašvaldības īpašumā esošu jaunbūvju, kuru būvdarbi nav pabeigti un tās nav nodotas ekspluatācijā, pabeigšanas darbus vai jaunu dzīvojamo māju būvniecību.*

2023. gadā plānots piedalīties projekta "Sociālās aprūpes centru sniegto pakalpojumu pilnveidošana Preiļu novadā" "Preiļu rajona partnerības" izsludinātajā projektu konkursa 2.1. rīcībā "Pamata pakalpojumi (izglītība, sociālā aizsardzība un veselība)". Paredzēta sadzīves tehnikas un mēbeļu iegāde sociālās aprūpes centriem "Aglona", "Rušona" un "Vārkava". Kopējās izmaksas 5112,99 euro, ELFLA finansējums 4601,69 euro

2023.gadā plānots Preiļu novada pašvaldības funkciju īstenošanai un pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo bezemisiju transportlīdzekļa iegāde. Projekta mērķis - uzlabot Preiļu novada pašvaldības funkciju īstenošanu un sniegtos pakalpojumus, galveno uzmanību pievēršot izglītojamo mobilitātei un vienlaikus veicinot skolu tīkla sasniedzamību. Investīcijas sekundārais mērķis ir veicināt publiskā sektora transporta

zaļināšanu Latvijā, iegādājoties bezemisiju transportlīdzekli. Projekta kopējās izmaksas 691 515 *euro*, AF 571 500 *euro*.

Būvniecības ieceres dokumentācijas izstrāde

2022.gadā tika uzsākta un 2023.gadā turpinās īstenošana pašvaldības investīciju projektam, Covid-19 izraisītās krīzes seku mazināšanai un novēršana, kur notiek būvprojekta izstrāde "Preiļu pilsētas centra teritorijas pārbūve 1., 2. un 3. kārtā". 2022. gadā izstrādāts būvprojekts minimālā sastāvā. 2023. gadā tiks izstrādāts būvprojekts pilnā apmērā. Aizņēmuma kopējais apmērs 107375,40 *euro*. Būvdarbu īstenošanai pašvaldība plāno piesaistīt finansējumu Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam specifisko atbalsta mērķu pasākumus.

2023.gadā plānota Preiļu pils 2. un 3. stāva būvprojekta aktualizācija un autoruzraudzība- būvprojektu plānots iesniegt Latvijas-Lietuvas pārrobežu projektu konkursā ES finansējuma piesaistei .

2023.gadā plānots Kārsavas ielas laukuma teritorijas labiekārtošanas metu konkurss/būvprojekta izstrāde. Būvprojektu plānots iesniegt ES finansējuma piesaistei programmā 5.1.1.3. "Publiskās ārtelpas attīstība".

2023.gadā plānota būvprojekta: "Pašvaldības nozīmes koplietošanas ūdensnotekas ŪSIK kods 4324411:01 atjaunošana Preiļu novada, Preiļu pagastā" un "Pašvaldības nozīmes koplietošanas ūdensnotekas ŪSIK kods 432263:62 atjaunošana Preiļu novada, Saunas pagastā" izstrāde – to plānots iesniegt ES finansējuma piesaistei, pamatojoties uz MK noteikumiem Nr.776 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība atklātu projektu konkursu veidā pasākumā "Ieguldījumi materiālos aktīvos" 2014. - 2020. gada plānošanas perioda pārejas laikā 2021. un 2022. gadā".

Būvniecības ieceres dokumentācijas izstrāde un autoruzraudzība Preiļu novada pašvaldības ēku energoefektivitātes paaugstināšanai (būvprojekti tiks izstrādāti: ēkai Aglonas iela 1A, Preiļos, ēkai Raiņa bulvārī 24, Preiļos un ēkai Brīvības ielā 9, Priekuļos, Saunas pag., Preiļu novads – būvprojektus plānots iesniegt ES finansējuma piesaistei programmā 1.2.1.3.i. Pašvaldību ēku un infrastruktūras uzlabošana, veicinot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu un uzlabojot energoefektivitāti. Projektus plānots realizēt 2023.-2024.gadā.

2023. gadā plānots uzsākt Preiļu novada teritorijas plānojuma izstrādi atbilstoši Preiļu novada domes 2022. gada 29. decembra sēdē pieņemtajam lēmumam (protokols Nr. 26., 31. §) "Par Preiļu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu".

2023. gadā paredzēts pabeigt būvprojekta izstrādi "Laivu ielaišanas vietas un atpūtas vietas infrastruktūras izveide pie Jašezera". Būvprojekta izstrāde uzsākta 2022. gadā.

2023. gadā paredzēts pabeigt būvprojekta izstrādi "Laivu ielaišanas vietas un atpūtas vietas infrastruktūras izveide pie Eikša ezera". Būvprojekta izstrāde uzsākta 2022. gadā.